

Muvazzaf subay ve askerî memurlara verilecek elbise ve teçhizat hakkında kanun lâiyhası ve Millî Müdafaa ve Bütçe Encümenleri mazbataları [1/245]

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 113

6/1116

12 . IV . 1944

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Muvazzaf subay ve askerî memurlara verilecek elbise ve teçhizat hakkında Millî Müdafaa Vekillîğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 23 . III . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhasının esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Muvazzaf subay ve askerî memurlara verilecek elbise ve teçhizat hakkındaki kanun lâiyhasının mucip sebepleri

Sınıflarına mahsus okulları muvaffakiyetle ikmal ederek subay ve askerî memur olanlara ve hazerde muvazzaf sınıfa nakledilen yedeksubaylara elbise ve teçhizatlarını ikmale yardım maksadıyla 25 . I . 1936 tarih ve 2893 sayılı kanuna tevfikân bir defaya mahsus olmak üzere teçhizat bedeli namıyla 150 lira verilmektedir.

Okulları ikmal ederek her sene orduya yeniden iltihak eden subay ve askerî memurlar, teçhizat bedeli ile kıyafetlerini düzenlemekte ve çeşitleri ilişik listede yazılı mübrem ihtiyaçlarından bir kısmını ikmal etmektedirler. Dürbin, saat ve tabanca gibi teçhizatlarını da meslek okullarında buldukları müddet zarfında bedelleri maaşlarından ödenmek üzere temin ve tedarik edebilmektedirler.

Hâlihazır durumun tesiriyle eşya ve malzeme fiyatlarının normal zamana nispetle fevkalâda artışından dolayı, teçhizat bedeli olarak verilmekte olan 150 şer liranın muayyen melbusat ve teçhizatlarını ikmale kâfi gelmediği anlaşılmakta olmasından ve aşağıda yazılı sebeplerden ötürü subay ve askerî memurların elbise ve teçhizatlarının ikmalî, ellerine para verilmek suretiyle yapılmayıp melbusat ve teçhizatın aynen verilmek suretiyle yapılmasını gerekli kılmaktadır.

2893 sayılı kanuna göre; subay ve askerî memurlar sınıflarına mahsus okullardan subay ve memur çıktıklarında teçhizat bedeline şahsen istihkak keshettiklerinden tedariki mutad eşyanın satın alınmasına pek az zaman kalmaktadır. Şahsan istihkak keshettikleri teçhizat bedellerini sıkı sıkı bir zaman içinde ayrı ayrı tedarik etmekte olmalarından bu gibi eşya rayice nazaran pahalı alınmakta ve alınan malzemenin renk, şekil ve evsâflarında yeknasaklık temin olunamamaktadır. Bazıları ise teçhizat bedelini diğer ihtiyaçlarına sarfederek teçhizatlarını noksan bırakmaktadırlar.

2893 sayılı kanunun ruhu; orduya yeni iltihak edecek subay ve askerî memurlara hayati mahiyette gerekli olan melbusat ve teçhizatlarından bir kısmının ikmaline yardım etmeği ve yeniden orduya iltihak edecek bu subay ve askerî memurlara yakışacak bir kılık ve kıyafet ve teçhizat temin etmeği hedef tutmuştur. Binaenaleyh yukarıda arz ve izaha çalışılan mahzurları önlemek için il-

şik listede yazılı eşyanın vakit ve zamanıyla toptan mübayaaya veya imal ettirilerek subay ve askerî memur çıkacaklara aynen tevzii zaruri görülmektedir.

Askerî sanatkârların sınıflarına mahsus okulları olmadığından Kırıkale sanat okulundan çıkan talebeler askerî sanatkâr olmak için Askerî fabrikalar Umum Müdürlüğü emrindeki fabrikaların muhtelif şubelerinde amelî staj veya kursa tabi tutulduktan sonra askerî sanatkâr nasp edildiklerinden bu vaziyetin ifade edilebilmesi için lâyhaya 2893 sayılı kanunda bulunmayan (Staj ve kurslarını) kelimeleri ilâve edilmiştir.

Millî Müdafaa Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

M. M. Encümeni

Esas No. 1/245

Karar No. 21

29 . IV . 1944

Yüksek Reisliğe

Muvazzaf subay ve askerî memurlara verilecek elbise ve teçhizat hakkında Millî Müdafaa Vekillîğince hazırlanıp Başvekilliğin 12 . IV . 1944 gün ve 6/1116 sayılı tezkeresiyle Yüksek Reisliğe sunulan ve Encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Millî Müdafaa ve Maliye Vekilliklerinin mümessilleri hazır oldukları halde müzakere edildi.

Kanunun başlığındaki proje kelimesi lâyiha kelimesine çevrilmiştir.

Lağvı teklif edilen 2893 sayılı kanun, yeni askerî subay ve memur olacaklara elbise ve teçhizatlarını ikmale yardım için bir defaya mahsus olarak 150 şer lira verilmesini sağlamaktadır. Halbuki bu lâyiha doğru ve yerinde olarak 150 şer liranın ahval ve şartların yıllardan beri değişmesinden bu işi görmeğe yetmemesi dolayısıyla 350 şer liraya kadar çıkarılmasını ve bu para ile temini mümkün görülen eşya ve teçhizatın aynen verilmesini istihdaf etmektedir.

Bu suretle Millî Müdafaa Vekillîğince aynen temin edildiği takdirde okullarını tamamlayarak her sene ordu saflarına iltihak edecek olan bu subay ve askerî memurlar elbise ve teçhizatlarını şahsen tedarik için karşılaşacakları bir çok zorluklardan ve geçikmelerden kurtulmuş olacaklar, aynı zamanda daha ucuz ve yeknesek eşya ve teçhizata sahip olarak vazifelerine başlamış olacaklardır.

Aneak lâyhada olduğu gibi 350 şer liradan ibaret muayyen bir miktarın tesbiti fiatların az çok artması halinde bir subay için zaruri olan

bu asgarî eşya ve teçhizattan bir kısmının hazfı ve eksilmesi gibi bir mahzur doğuracağından, kanunda para miktarının değil lüzumu olan eşya ve teçhizat cinsi ve miktarının esas ittihaz edilmesi uygun ve elzem görülmüş olduğundan bu hususun büyük ordumuzun şeref ve haysiyetiyle mütenasip bir şekilde katî bir kayıt ve nizam altına alınması gözönünde tutularak Millî Müdafaa ve Maliye Vekilliklerinin mümessillerinin de uygunluğu ile madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Lâyihanın birinci maddesinde (bedelleri tutarı 350 lirayı geçmemek ve bağlı listede yazılı eşya tamamen veya kısmen kendilerine maledilmek üzere) kaydi yerine (üzere bağlı cetveldeki eşya ve teçhizat aynen verilir) kaydı konmuştur.

Lâyihanın mucip sebepler kısmının sonunda izah olunan sebebe dayanarak yine birinci maddede yazılı olan (staj ve kursla) kaydı askerî sanatkârları istihdaf etmektedir. Halbuki evvelce lise derecesinde olan askerî sanat okulları sonradan orta mektep derecesine indirilmiş ve halen buradan çıkanlar askerî sanatkâr memur olarak değil gedikli sınıfta kullanılmakta ve bu hususta ayrı kanun hükümlerine tâbi bulunmakta olduklarından yanlışlıkla lâyhaya ve esbabı mucibeye girmiş olduğu anlaşılan yine birinci maddedeki (veya staj ve kurslarını) kaydı tamamen çıkarılmıştır.

Kanuna bağlı listedeki eşya ve teçhizatın aynen verilmesi esası kabul edildiğine göre cetvelin sonundaki (ahval icabı aynen verilmiyenle-

rin bütçeye konan fiyat üzerinden parası verilir) kaydına da artık lüzüm kalmamış olduğundan cetvelden çıkarılmıştır.

Yedeksubay okulunu bitirerek orduya yeni iltihak eden yedeksubayların bu eşya ve teçhizatı tedarik için bir çok masraf ve zorluklara mâruz kaldıkları bilhassa seferde vazifeye çağırıldıklarında bunları tedarikte müşkülâta uğrayacakları düşünülerek okulu ikmal eden yedeksubaylara da bir defaya mahsus olmak üzere idareten temin edilenlerden başka portatif karyola, harita çantası, manevra sandığı ve saire gibi verilemiyen teçhizatın muvazzaf subay ve askerî memurlara olduğu gibi temini keyfiyeti de düşünülmüş ve konuşulmuşsa da 1944 bütçesinin tesbit ve takarrür etmiş bulunması dolayısıyla ileriki senelerde bu ihtiyacın temininin ilgili vekâletlerce nazarı dikkate alınması ehemmiyetle temenni olunmuş ve tebarüz ettirilmiştir.

Bu suretle ittifakla müzakeresi bitirilen bu kanun lâyihası havalesi mucibince Bütçe En-

cümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reislige sunuldu.

M. M. En. Rs. Sinob C. K. İncedayın Bolu Korgl. A. Alptdoğan Çankırı Dr. A. Arkan Erzurum Gl. Z. Soydemir Hatay Gl. E. Durukan Kars Gl. H. Durudoğan Kırklareli Korgl. K. Doğan Mardin Dr. A. Uras Tekirdağ B. Apak	M. M. Ağrı H. Tugaç Bursa Gl. A. Atlı Diyarbakır Gl. K. Seviüktekin Gaziantep Dr. M. Canbolat İstanbul Ş. A. Ögel Kayseri N. Toker Kocaeli Gl. M. Bakit Siird B. Türkcay Tokad S. Çelikkol	Kâtip Konya
---	--	----------------

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Mazbata No. 99
Esas No. 1/235

29 . VI . 1944

Yüksek Reislige

Muvazzaf subay ve askerleri memurlara verilecek elbise ve teçhizat hakkında Millî Müdafaa Vekilligince hazırlanan ve Başvekâletin 12 nisan 1944 tarih ve 6/1116 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Millî Müdafaa Encümeni mazbatasıyla birlikte encümenimize tevdi buyurulmakla Millî Müdafaa ve Maliye Vekilliklerinin salâhiyetli memurları hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Muvazzaf subay ve askerî memurlara 2893 sayılı kanun gereğince verilmekte olan 150 şer lira teçhizat bedeliyle orduya yeni iltihak edecek genç subayların lüzumlu teçhizatını temin edebilmelerine hakikaten imkân yoktur. Bu yardım, eşya fiyatlarındaki yükselişle mütenasip bir miktara çıkarılması ve teçhizatın aynen ve-

rilmesi Encümenimizce de lüzumlu görülmüş ve mütehasıs encümenin hazırladığı lâyiha ve liste aynen kabul olunmuştur.

Subaylarımızın garnizon dışında ve vazife saatleri haricinde sivil elbise giymeleri, üniforma ile umumî mahallere gitmemeleri bir çok bakımlardan yerinde bir tedbir olarak düşünülmüş ve bu maksadı sağlayabilmek için de imkânlar müsait olur olmaz genç subaylarımıza birer sivil elbise temininin Hükümetten temenni edilmesi yerinde görülmüştür.

Umumî Heyetin tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reislige sunulur.

Reis V. Tokad H. N. Keşmir	M. M. Tokad H. N. Keşmir	Kâtip İstanbul F. Öymen
----------------------------------	--------------------------------	-------------------------------

Aydın	Bitlis	Edirne	Kütahya	Mardin	Rize
Gl. Refet Alpman	B. Osma	N. Gündüzalp	H. Pekcan	R. Erten	T. B. Balta
Giresun	İstanbul	İstanbul	Tokad	Trabzon	Zonguldak
Ayct Sayar	H. Kortel	H. Ülkmen	R. A. Sevengil	M. S. Anamur	H. A. Kuyucak

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Muvazzaf subay ve askerî memurlara verilecek
elbise ve teçhizat hakkında kanun projesi*

MADDE 1. — Kara, deniz ve hava kuvvetle-riyle jandarma, gümrük ve orman muhafaza kıtalarında subay ve askerî memur olmak için okulları veya staj ve kurslarını muvaffakiyetle ikmal ederek subay ve askerî memur nasbedilenlere ve hazarda muvazzaf sınıfa nakledilen yedeksubaylara bir defaya mahsus olmak, bedelleri tutarı 350 lirayı geçmemek ve bağlı listede yazılı eşya tamamen veya kısmen kendilerine maledilmek üzere aynen verilir. Bu eşya cinslerinde değişiklik yapmağa Millî Müdafaa Vekâleti salâhiyetlidir.

MADDE 2. — 2893 sayılı kanun hükümleri kaldırılmıştır.

MADDE 3. — İşbu kanun 1 haziran 1944 tarihinden muteberdir.

MADDE 4. — İşbu kanun hükümlerini İera-ya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

23 . III . 1944

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	A. R. Türel	A. R. Artunkal
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
İlmi Uran	N. Menemencioğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	Sırrı Day	Fuad Sirmen
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	Suad H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V.		Ti. V.
A. F. Cebesoy		C. S. Siren

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*Muvazzaf subay ve askerî memurlara verilecek
elbise ve teçhizat hakkında kanun lâyihası*

MADDE 1. — Kara, deniz ve hava kuvvetle-riyle jandarma, gümrük ve orman muhafaza kıtalarında subay ve askerî memur olmak için okulları muvaffakiyetle ikmal ederek subay ve askerî memur nasbedilenlere ve hazarda muvazzaf sınıfa nakledilen yedeksubaylara bir defaya mahsus olmak üzere bağlı cetveldeki eşya ve teçhizat aynen verilir. Bu eşya cinslerinde değişiklik yapmağa Millî Müdafaa Vekâleti salâhiyetlidir.

MADDE 2. — Mükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

LİSTE

Aded	Cinsi	Aded	Cinsi
<i>Kara Ordusu mensupları için</i>		<i>Hava Ordusu mensupları için</i>	
1 Takım	Hakî elbise (Bir ceket, kilot ve uzun pantolon, şapka)	1 Çift	İskarpın
1 Aded	Kaput	1 Aded	Gemici muşambası ma başlık
1 »	Muşamba (Tedarikinde)	1 »	Yün battaniye
1 Çift	Çizme ve mahmuz	1 »	Bavul
1	Büyük üniforma sırma takımı ve kılıç ve rugan fotin	1 »	Düdük
1 »	Bağlı fotin	1 Çift	Beyaz güderi eldiven
1 Aded	Manevra kayışı	<i>Hava Ordusu mensupları için</i>	
1 »	Portatif karyola	1 Takım	Mavi elbise (Ceket, pantolon, şapka)
1 »	Harita çantası	1 Aded	Kaput
1 »	Matra	1 »	Muşamba (Tedarikinde)
1 »	Kar gözlüğü	1 Çift	Bağlı fotin
1 »	Manevra sandığı	1 »	İskarpın
1 »	Düdük ve pusla	1	Büyük üniforma (Sırma takımı, kılıç ve rugan fotin)
1 Çift	Güderi Eldiven	1 Aded	Manevra kayışı
1 Aded	Yün battaniye	1 »	Portatif karyola
<i>Deniz Ordusu mensupları için</i>		1 »	Matra
1 Takım	Günlük elbise (Ceket, pantolon ve şapka)	1 »	Kar gözlüğü
1 Aded	Kaput	1 »	Bavul
1 Çift	Lâstik çizme	1 Çift	Güderi Eldiven
1 »	Büyük üniforma (Setre pantolon, şapka, kılıç ve sırma takımı)	1 »	Yün battaniye
		2 »	Lâcivert gömlek ve kırıvat
		Ahval icabı aynen verilmeyenlerin bütçeye konan fiyat üzerinden parası verilir.	

LİSTE

Aded	Cinsi	Aded	Cinsi
<i>Kara Ordusu mensuplar için</i>		<i>kılıç ve sırma takımı)</i>	
1 Takım	Hakî elbise (1 ceket, kilot ve uzun pantolon, şapka)	1 Çift	iskarpın
1 Aded	Kaput	1 Aded	Gemicimuşambası mabaşlık
1 »	Muşamba (Tedarikinde)	1 »	Yün battaniye
1 Çift	Çizme ve mahmuz	1 »	Bavul
1	Büyük üniforma sırma takımı ve kılıç ve rogan fotin	1 »	Düdük
1 Çift	Bağlı fotin	1 Çift	Beyaz güderi eldiven
1 Aded	Manavra kayışı	<i>Hava Ordusu mensupları için</i>	
1 »	Portatif karyola	1 Takım	Mavi elbise (Ceket, pantolon, şapka)
1 »	Harita çantası	1 Aded	Kaput
1 »	Matra	1 »	Muşamba (Tedarikinde)
1 »	Kar gözlüğü	1 Çift	Bağlı fotin
1 »	Manevra sandığı	1 »	İskarpın
1 »	Düdük ve pusla	1	Büyük üniforma (Sırma takımı, kılıç ve rogan fotin)
1 Çift	Güderi Eldiven	1 Aded	Manevra kayışı
1 Aded	Yün battaniye	1 »	Portatif karyola
<i>Deniz Ordusu mensupları için</i>		1 »	Matra
1 Takım	Günlük elbise (Ceket, pantolon ve şapka)	1 »	Kar gözlüğü
1 Aded	Kaput	1 »	Bavul
1 Çift	Lâstik çizme	1 Çift	Güderi Eldiven
1 »	Büyük üniforma (Setre pantolon, şapka,	1 Aded	Yün battaniye
		2 »	Lâcivert gömlek ve kıravat